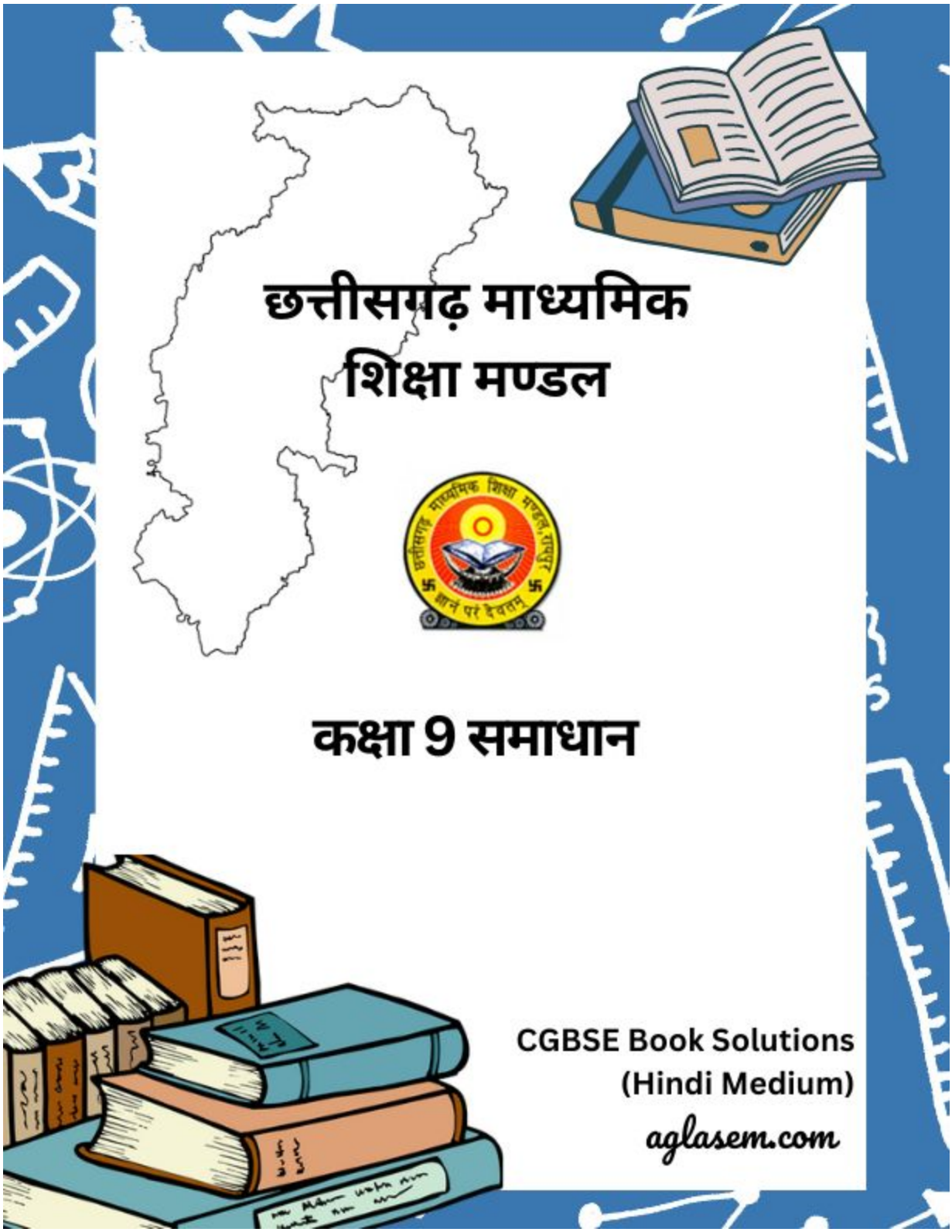
CG Board Class 9 Sanskrit Book Solutions

CGBSE Class 9 Sanskrit Solutions
Chapter - 6
सन्तश्रीगहिरागुरुः

अभ्यासः

Page No. 25
Q.1. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत -

(क) गहिरागुरोः जन्म कदा अभवत्?
उत्तर :- श्रीगहिरागुरुः जन्म प चाधिकएकोनविंशतिशततमें (1905) ख्रीस्ताब्दे रायगढ़मण्डलान्तर्गते गहिराग्रामेऽभवत्।

Page No. 25
(ख) गहिरागुरुः कस्य स्थापनामकरोत्?
उत्तर :- गहिरागुरूः सनातन सन्तसमाजनाम् संस्थायाः स्थापनाम अकरोत्।

Page No. 25
(ग) केषां दुरवस्थां विलोक्य गुरुः दुःखी आसीत्?
उत्तर :- जनजातीयसमूहस्य दुरवस्थां विलोक्य गुरूः दुःखी आसीत्।

Page No. 25
(घ) गुरुः जनान् कस्य महत्वं अबोधयत्?
उत्तर :- गुरुः जनान् स्वच्छतायाः महत्वम अबोधयत्।

Page No. 25
(ड.) छत्तीसगढशासनेन गुरोः स्मृतौ किम् उद्घोषितम् ?
उत्तर :- छत्तीसगढशासनेन गुरोः स्मृतौ गहिरागुंरू पर्यावरण पुरस्कारं उद्घोषित्।

Page No. 26
Q.2. रिक्तस्थानानि पूरयत -
(क) तस्य मातुर्नाम ..... आसीत्।
(ख) सः ..... नेतृत्वम् अकरोत्।
(ग) गुरुः ..... अनवरतं संलग्नः जातः।
(घ) तेन ..... संस्थापितानि।

docs.aglasem.com
aglasem.com

(ड.) अद्यापि जनाः तम् ..... स्मरन्ति।

उत्तर :-
क) श्रीमती सुमित्रा देवी,
ख) जनजातीय समूहस्य,
ग) लोककल्याणे,
घ) शिक्षा संस्थानानि,
ड.) आदरपूर्वक.|

Page No. 26
Q.3. अधोलिखितानां पदानां पर्यायपदं पाठात् चित्वा लिखत -
(क) आचार्यः - गुरूः
(ख) अम्बा - माता
(ग) गणः - समूहः
(घ) पारितोषिकः - पुरस्कारः
(ङ) अवदानम् - योगदानम्

Page No. 26
Q.4. उदाहरणमनुसृत्य वाक्यानि रचयत -
यथा- अहं लोककल्याणार्थं कार्यं कर्त्तुम् इच्छामि।
क) ..... शृणोमि।
ख) .....नमामि।
ग) .....आप्नोमि।
घ) .....गृह्णामि।
ड.) .....यामि।

उत्तर :- क)अहं कथा, **ख**)अहं गुरूं, **ग**)अहं गुरोः ज्ञानं, **घ**)अहं ज्ञानं, **ड**)अहं गृहं.|

Page No. 27
Q.5. स्थूलपदान्यधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -
क) किशोरावस्थायां रामेश्वरकँवरः गंभीरप्रवृत्तिं प्राप्तवान् ?
प्र:- किशोरावस्थायां कः गंभीरप्रवृत्तिं प्राप्तवान् ?

ख) जीवने शिक्षायाः महत्त्वं निर्विवादम् ?
प्र :- जीवने कस्या महत्त्वं निर्विवादम् ?

ग) गहिरागुरुः गान्धिमहोदयेन सह जनान् शांतिव्यवस्थायै न्यवेदयत् ?

docs.aglasem.com
aglasem.com

प्र :- गहिरागुरुःकेन सह जनान् शांतिव्यवस्थायै न्यवेदयत् ?

घ) सः जनजातीयसमूहस्य नेतृत्वम् अकरोत् ?
प्र :- सः कस्य नेतृत्वम् अकरोत् ?

ड.) अद्यापि जनाः तम् आदरपूर्वकं स्मरन्ति ?
प्र :- अद्यापि के तम् आदरपूर्वकं स्मरन्ति ?

Page No. 27
Q.6. पाठस्य सारांशं पूचवाक्यैः लिखत ?
उत्तर :- पाठस्य सारांशं पूचवाक्यैः लिखत :-
1. श्रीगहिरागुरुः महान् समाजसुधारकः दार्शनिकः तपस्वी च आसीत्।
2. तस्य जन्म पचाधिकएकोनविंशतिशततमे (1905) ख्रीस्ताब्दे रायगढ़मण्डलान्तर्गते गहिराग्रामेऽभवत्।
3. तत्रभवतः पिता श्री बुडकीकँवरमहोदयः सम्पन्नो कृषकः जनजातीयसमूहस्य ग्रामप्रमुखः च आसीत्।
4. मातुर्नाम् श्रीमती सुमित्रा देवी आसीत्।
5. निजसमुदायस्य विकासाय त्रिचत्वारिंशतधिकैकोनविंशतिशततमे (1943) ख्रीष्ताब्दे सः गहिराग्रामे सनातनसन्तसमाजनाम संस्थां स्थापयत्।
6. गुरुमहोदयस्य शिक्षायाः सारः अस्ति - सत्यं, शान्तिः, दया क्षमा च।
7.मरणोपरान्ते गुरुमहोदयः मध्यप्रदेशशासनेन 'बिरसामुण्डाआदिवासीसेवा' इत्यनेन पुरस्कारेण सम्मानितः जातः।
8. तथ्यमिदमस्ति यत् जनानां प्रेम स्नेहं च गहिरागुरवे वास्तविकः पुरस्कारः वर्तते।

docs.aglasem.com
aglasem.com